Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci ***Adama Materny***

„Strategie čínské menšiny v přístupu ke vzdělání“

Kontext vzniku a přípravy bakalářské práce:
Výběr tématu práce byl ovlivněn Adamovým zájmem o čínštinu a reálie, které lze studovat v závislosti na znalosti tohoto jazyka. Jazyk studoval Adam na fakultě a využíval ho také ke komunikaci s Číňany, kteří se usídlili v Praze. V rámci těchto obou okolností – zaujetí čínštinou a možnosti získat bezprostřední zkušenost o životě Číňanů žijících v Praze – jsme diskutovali možnosti zaměření bakalářské práce. Po zvažování různých badatelských problémů, které Adamova zkušenost nabízela, jsme se přiklonili k analýze jednoho z nich, který se týkal přístupu čínské menšiny ke vzdělání. Všeobecně pozorovaným jevem čínské menšiny je snaha kombinovat vzdělání v čínštině (a v Číně) se vzděláním v zemi usídlení. Tím vznikla otázka, jaká je souvislost tohoto přístupu ke vzdělání s relativní uzavřeností čínských menšin a jak to ovlivňuje formování jejich identity. Řešení uvedené otázky ovlivnilo zaměření a strukturu práce, včetně jejího empirického zajištění. Při přípravě práce pracoval Adam samostatně, připravoval odpovědně jednotlivé části, které jsme konzultovali, a aktivně využíval konzultace s dalšími odborníky.

Struktura práce a dosažené poznatky:

Práce je rozdělena do dvou částí. V prvé části autor předkládá výsledky svého studia k teoretickým a historickým otázkám vzdělání v kontextu čínské kultury a pro srovnání také uvádí přístupy ke vzdělání, které reflektují evropskou zkušenost (kapitoly 2 a 3). Druhá část prezentuje zaměření, okolnosti, postup a výsledky konkrétního výzkumu (kapitoly 4 a 5). Práce je podpořena úvodem a závěrem. V úvodu si Adam zadává náročný cíl: chce porozumět otázkám kulturní a civilizační podmíněnosti vzdělání tím, že bude identifikovat její faktory (s.1). V závěru pak formuluje poznatky, které poskytují obraz o kulturním a hodnotovém tvaru čínské menšiny a přístupech ke vzdělání, které diskutoval v teoretické části a podpořil i vybranými rozhovory s příslušníky čínské menšiny v Praze.

Jaká jsou silná místa bakalářské práce? V práci se podařilo poskytnout přesvědčivý obraz o souvislostech mezi vzděláním a převládajícími formami sociálního soužití či organizace společnosti v čínském kulturním prostředí. V této části se mně jeví jako nejobsažnější text kapitoly 3.6 o čínském myšlení. Předložený text umožňuje zřetelně charakterizovat civilizační rozdíly, které se rozvinuly v čínském prostředí. Výzkumná část projektu je provedena standardně. Při organizaci rozhovorů bylo nutno brát v úvahu jak jazykové problémy (orientace na rozhovor s respondentem, který se může vyjadřovat česky), tak i komplikace s přístupem do relativně uzavřeného prostředí čínské menšiny. Tím vznikal problém, jak dosáhnout přesvědčivé validity výzkumu.

Hodnocení práce:

Již výše jsem ocenil přednosti práce. K tomu bych chtěl ještě doplnit, že práce je dobře strukturována a obsahuje všechny potřebné části, které předpokládá bakalářské práce. Práce však vyvolává otázky a má některé nedostatky. Nejprve k otázkám:

Na str. 6 je kromě jiného uvedený citát Sunga o disciplinárních hlediscích – jakou úlohu hraje ve výkladu tento argument? Na této stránce jsou také zmínky o různých zdrojích poznatků,

které autor čerpá. Bylo by zřejmě vhodné jasnější vyjádření k úhlům pohledu, které se v práci využívají.

Text kapitoly „Postoj ke vzdělání v evropské tradici“ je pojat hodně ze široka a tím obsahuje četná zjednodušení. Bylo by vhodnější ho uzpůsobit a zúžit tak, aby umožňoval srovnání s poznatky, které autor identifikuje pro vzdělání v čínské tradici.

K empirické části mám dvě připomínky: první se týká přístupu k problému tvorby identity; autor se odvolává na různé autory, aniž by vyjasnil svůj přístup. Je to obtížná otázka, ale měl by být naznačen úhel pohledu, který chce autor použít s ohledem na sledované téma. Druhá otázka se týká strukturace rozhovoru. Charakterizuje ji bod 1) na straně 21 nebo rozhovor sledoval jinou strukturu?

Nedostatek práce vidím ve značném množství překlepů a jazykových chyb. Práci měla být věnována větší pozornost při editaci textu.

Práce splňuje nároky na bakalářskou práci a hodnotím ji jako dobrou.

Műller Karel,
V Černošicích, dne 4. 1. 2009